

УДК 330.322.5

КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА ВІДТВОРЕННЯ ТА ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

*В. В. Бойко, д. т. н., професор, ДВНЗ « Національний гірничий
університет», Wojko@Gmal.com,
В. В. Толок, здобувач, ДВНЗ « Національний гірничий університет»
Viktor.Tolok@Gmail.com*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування системного підходу – при визначенні методів організації комплексу ремонтних та оновлюючих робіт; аналізу – при дослідженні стану зносу основних засобів та відносних показників їх амортизації; методу узагальнень – при визначенні економічних та організаційних критеріїв можливостей та необхідності виконання ремонтних робіт по відтворенню основних засобів з високим рівнем зносу.

Результати. Проведено системне обґрунтування особливостей організації і фінансування ремонтних робіт та оновлення основних фондів на малих, середніх підприємствах та підприємствах-комплексах. Теоретичне дослідження авторів базується на економічних та організаційних критеріях можливостей та необхідності виконання ремонтних робіт по відтворенню основних засобів з високим рівнем зносу. Значна увага приділена диференціюванню організації виконання ремонтних робіт за їх видами. Одночасно, автори змістовно обґрунтовують сучасні умови їх виконання згідно з юридичними розмірами підприємств та наявності фінансових ресурсів.

Приведений в статті ретроспективний аналіз стану зносу основних засобів та відносних показників їх амортизації аналітично віддзеркалює відсутність між ними необхідної економічної залежності, яка гарантувала б у подальшому їх ефективність. Згідно здійсненого аналізу обґрунтовуються умови, які спричинили зменшення вартості основного капіталу промисловості як основи нарахування амортизації, та зменшення рівня її використання в сучасних фінансових умовах господарювання.

Значну увагу приділено ремонтним роботам та розвитку основних засобів підприємств-конгломератів, які утворилися на основі диверсифікації по міжгалузевому або галузевому принципіві.

Новизна. Новим є застосування системного підходу до аналізу методів організації комплексу ремонтних та оновлюючих робіт, які досліджуються в тісному зв'язку з фінансовими можливостями підприємств.

Практична значущість. Важливою організаційною вказівкою в статті визначена необхідність проведення комплексу всіх видів ремонтів та оновлення основних засобів, маючи на увазі як активну так і пасивну їх частини, в основних, допоміжних та обслуговуючих підрозділах виробничих підприємств. Нагальним прикладом і застереженням від техногенних аварій та форс-мажорних обставин в статті приводиться вибух трубопроводу при проведенні ремонту на Горлівському ПАТ «Концерн Стирол».

Ключові слова: підприємство, управління, комплексна система, ремонти, оновлення основних фондів, амортизація, фінанси.

Література

1. Найденов В., д.э.н., проф. От кризиса к кризису. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://2000.net.ua/2000/derzhava/ekonomika/92017>
Naydenov V., d.e.n., prof. *Ot krizisa k krizisu* [From crisis to crisis] [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupa: <http://2000.net.ua/2000/derzhava/ekonomika/92017>
2. Воспроизводство шахтного фонда и инвестиционные процессы в угольной промышленности Украины / Г. Г. Пивняк, А. И. Амоша, Ю. П. Ященко и др. – К. : Наук. думка, 2004. – 331 с.
Vosproizvodstvo shakhtnogo fonda i investitsionniye protsessy v ugolnoy promyshlennosti Ukrainy [Reproduce of mine's fond and invest process in coal's industry of Ukraine] / G. G. Pivnyak, A. I. Amosha, Yu. P. Yashchenko i dr. – K. : Nauk.dumka, 2004. – 331 p
3. Швец В. Я. Резервы поддержания мощностей угольных шахт Украины / В. Я. Швец, И. Е. Лозинский // Экономический вестник НГУ. – 2013. – №1 – С.119–123.
Shvets V Ya. *Rezervy podderzhaniya moshchnosti ugolnykh shakht Ukrainy* [Reserves of power's support of Ukraine coal's mines] / V. Ya. Shvets, I. E. Lozinskiy // *Ekonomicheskiy vestnik NGU*. – 2013. – №1 – P.119–123.
4. Галушко О. С. Амортизаційна політика та її вплив на інноваційний розвиток підприємства / О. С. Галушко // Економічний вісник НГУ. – 2011. – №4 – С.64–75.
Galushko O. S. *Amortizatsiyna polityka ta yiyi vplyv na innovatsiynyi rozvytok pidpryyemstva* [Amortization politics and her influence on innovative development of enterprises] / O. S. Galushko // *Ekonomichniy visnyk NGU*. – 2011. – №4 – P.64–75.
5. Прокопенко В. И. Мотивация угольных шахт по внедрению инновационной модели развития основных средств производства / В. И. Прокопенко, Т. В. Овчинникова // Материалы международной конференции «Инновации в условиях кризиса». – 2011. – С.133–139.
Prokopenko V. I. *Motivatsiya ugolnykh shakht po vnedreniyu innovatsionnoy modeli razvitiya osnovnykh sredstv proizvodstva* [Motivation of coal's mines to inculcation innovative development model of main production's means] / V I. Prokopenko, T. V. Ovchinnikova // *Materialy mezhdunarodnoy konferentsii «Innovatsii v usloviyakh krizisa»*. – 2011. – P.133–139.
6. Булаев И. П. Управление промышленными предприятиями в условиях кризиса: монография [Текст] / И. П. Булаев, Т. Ю. Коротько, А. В. Тельнова. – Донецк-Краматорск : ДГМА. : 2011 . – 196 с.
Byulaev I. P. *Upravleniye promyshlennymi predpriyatiyami v usloviyakh krizisa: monografiya* [Management of industrial enterprises in crisis conditions] [Tekst] / I. P. Bulaev, T. Yu. Korotko, A. V. Telnova. – Donetsk-Kramatorsk : DGMA : 2011 . – 196 p.
7. Вагонова А. Г. К вопросу прогнозирования экономических последствий аварийности и травматизма / А. Г. Вагонова // 36. Наук. Праць НГУ. – 2007. – №27 – С.216–233.

Vagonova A. G. *K voprosu prognozirovaniya ekonomicheskikh posledstviy avariynosti i travmatizma* [To the question of prognosis of accident economical consequence and losses] / A. G. Vagonova // Zb. nauk. prats NGU. – 2007. – №27 – P.216–233.

8. Єрмошкіна Е. В. Сучасні тенденції формування фінансових ресурсів промислових підприємств: європейський досвід / Е. В. Єрмошкіна. Економічний вісник НГУ. – 2011. – №4 – С.55–65.

Ermoshkina E. V. *Suchasni tendentsiyi formuvannya finansovykh resursiv promyslovykh pidpryyemstv: yevropeyskiy dosvid* [Contemporary tendencies of formation financial resources industries enterprises : European experience] / E. V. Ermoshkina. Ekonomichniy visnyk NGU 2011 №4 – P.55–65.

9. Бойко В. В. Экономика предприятий Украины / В. В. Бойко. – Д. : Национальный горный университет, 2008. – 551 с.

Boyko V. V. *Ekonomika predpriyatiy Ukrainy* [Economy of Ukrainian enterprises] / V. V. Boyko. – D. : Natsionalniy gorniy universitet, 2008. – 551 p.

10. ДСТУ ISO 9000: 2007. Системи управління якістю. Основні положення та словник. – На заміну ДСТУ 9000:2005.– К. : Держпоживстандарт України, 2008. – 34 с.

DSTU ISO 9000: 2007. *Systemy upravlinnya yakistyu. Osnovni polozhennya ta slovnyk* [Systems quality management. Main positions and vocabulary] – Na zaminu DSTU 9000:2005.– K. : Derzhpozhyvstandart Ukrayiny, 2008. – 34 p.

11. Хозяйственный кодекс Украины, г. Киев, 16 января 2006 г. № 436 – ІV. – Х. : ООО «Одиссей», 2007. – 232 с.

Khozyaystvenniy kodeks Ukrainy [Economy code of Ukraine], g. Kiev, 16 yanvary 2006 g. № 436 – ІV. – Kh. : ООО «Odyssey», 2007. – 232 p.

12. Бухгалтерський облік: нормативна база / Уклад. Я. Кавторєва, Ф. Федорченко. – 10-те вид., перероб. і доп. – Х. : Фактор, 2007. – 524 с.

Bukhgalterskiy oblik: normatyvna baza [Accountant calculation : normative base] / Uklad. Ya. Kavtoreva, F. Fedorchenko. – 10-te vyd., pererob. i dop. – Kh. : Faktor, 2007. – 524 p.

13. ПАО «Днепропетровский агрегатный завод». [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.aodaz.com.ua/>

PAO «Dnepropetrovskiy agregatniy zavod»[«Dnepropetrovsk’ unit’s enterprise»] [Elektronniy resurs] – Rezhim dostupa: <http://www.aodaz.com.ua/>

14. Бойко В. В. Економічне та організаційне обґрунтування оновлення та підтримання виробничих потужностей підприємства в сучасних умовах господарювання / В. В. Бойко, Д. Д. Гаврилов // [Електронний ресурс] Четверта всеукраїнська науково-технічна конференція студентів, аспірантів і молодих вчених «Наукова весна – 2013». – Режим доступу: <http://science.nmu.org.ua/ua/conferences/naukova-vesna-pdf/13.pdf>

Boyko V. V. *Ekonomichne ta organizatsiynе obgruntuvannya onovlennya ta pidtrymannya vyrobnychyykh potuzhnostey pidpryyemstva v suchasnykh umovakh gospodaryuvannya* [Economy and organizer basis of renewing and support production’s power of enterprises in modern economy conditions] / V. V. Boyko, D. D. GavriloV // [Elektronniy resurs] Chetverta vseukrayinska naukovo-tekhnichna konferentsiya studentiv, aspirantiv i molodykh vchenykh «Naukova vesna – 2013». – Rezhim dostupu : <http://science.nmu.org.ua/ua/conferences/naukova-vesna-pdf/13.pdf>

15. Бойко В. В. Техніко - економічне обґрунтування відшкодування основних фондів промислових підприємств в сучасних умовах господарювання / В. В. Бойко, О. М. Руденко, В. В. Толок // Економічний Вісник ДВНЗ «Національний гірничий університет». – 2012. – №4.

Boyko V. V. *Tekhniko - ekonomichne obgruntuvannya vidshkoduvannya osnovnykh fondiv promyslovykh pidpryyemstv v suchasnykh umovakh gospodaryuvannya* [Technical economy basis restoration of main funds of industry enterprises in modern economy conditions] / V. V. Boyko, O. M. Rudenko, V. V. Tolok // Ekonomichniy Visnyk DVNZ «Natsionalniy girnychiy universytet». – 2012. – №4.

16. Пасенко Н. С. Сравнение дебиторской задолженности в соответствии с украинскими и международными стандартами учета / Н. С. Пасенко, О. В.

Шушлякова // [Электронный ресурс] – Режим доступа:

http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/bi/2011_2_2/101-104.pdf

Pasenko N. S. *Sravneniye debitorskoy zadolzhennosti v sootvetstvii s ukrainskimi i mezhdunarodnymi standartami ucheta* [Comparison debts in accordingly to Ukrainian and

international calculation standards] / N. S. Pasenko, O. V. Shushlyakova // [Elektronniy resurs] – Rezhim dostupa : http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/bi/2011_2_2/101-104.pdf

17. ПАО «Павлоградуголь» [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.dtek.com>

PAO «Pavlogradugol» [«Pavlogradcoal»] [Elektronniy resurs] – Rezhim dostupa <http://www.dtek.com>

18. Черкасский «Азот» [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://www.azot.cherkassy.net/content/articles/index.php?ELEMENT_ID=498

Cherkasskiy «Azot» [Cherkassy' «Nitrogen»] [Elektronniy resurs] – Rezhim dostupa : http://www.azot.cherkassy.net/content/articles/index.php?ELEMENT_ID=498

19. «РИВНЕАЗОТ» [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://www.azot.cherkassy.net/content/articles/index.php?ELEMENT_ID=545

«RIVNEAZOT» [«RIVNENITROGEN»] [Elektronniy resurs] – Rezhim dostupa : http://www.azot.cherkassy.net/content/articles/index.php?ELEMENT_ID=545

20. Северодонецкий «Азот» [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://www.azot.lg.ua/news/show_news.php?subaction=showfull&id=1373461767&archive=&template=ru

Severodonetskiy «Azot» [Severodonetsk' «Nitrogen»] [Elektronniy resurs] – Rezhim dostupa : http://www.azot.lg.ua/news/show_news.php?subaction=showfull&id=1373461767&archive=&template=ru

21. Горловский ПАО «Стирол» [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.stirol.net/press-czentr/news/205-lkonzern-stirolr-vlozhil-v-modernizacziyu-ammiachnogo-zavoda-100-millionov-griven>

Gorlovskiy PAO «Stirol» [Gorlovka' PAO «Stirol»] [Elektronniy resurs] – Rezhim dostupa : <http://www.stirol.net/press-czentr/news/205-lkonzern-stirolr-vlozhil-v-modernizacziyu-ammiachnogo-zavoda-100-millionov-griven>